

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W POZNANIU

WIELKOPOLSKI RYNEK PRACY

ZATRUDNIANIE OBYWATELI KRAJÓW EUROPY
WSCHODNIEJ W ROLNICTWIE NA TERENIE
POWIATU KALISKIEGO
W WARUNKACH PANDEMII COVID-19
W 2020 ROKU

opracowanie własne

LIPIEC 2021

WPROWADZENIE

W marcu 2020 roku ogłoszono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a następnie stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej COVID-19, którą Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uznała za pandemię.

Skutki pandemii koronawirusa dotknęły także cudzoziemców ze Wschodu pracujących w Polsce. Część z nich utraciło pracę, inni musieli zmienić miejsce zatrudnienia lub branżę, a jeszcze inni wrócili do swoich krajów w obawie o przyszłość.

Gdy odnotowano w naszym kraju pierwsze przypadki zakażenia koronawirusem, w następstwie których wprowadzano obostrzenia, część pracodawców obawiała się, że zabraknie rąk do pracy. Okazało się jednak, że restrykcje związane z pandemią nie utrudniły poszukiwań pracowników. Okres wakacyjny w 2020 roku był czasem luzowania obostrzeń i poprawy sytuacji na rynku pracy – to właśnie w tym czasie wielu cudzoziemców wróciło do Polski i ponownie podjęło pracę.

Wielkopolscy rolnicy, w obliczu zbliżającego się sezonu wzmożonych prac w branży rolniczej, potrzebowali zatrudnienia dodatkowych „rąk do pracy”. Jednocześnie niepokoił ich fakt coraz większego zainteresowania zatrudnianiem cudzoziemców ze Wschodu przez pracodawców z krajów Europy Zachodniej.

W styczniu 2020 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu wydał opracowanie pt. *Wielkopolski Rynek Pracy – zatrudnianie cudzoziemców ze Wschodu w sektorze rolniczym na przykładzie powiatu kaliskiego*, które zostało uzupełnione suplementem w marcu 2020 r. Opracowanie przedstawiało zmiany jakie zachodziły na przełomie ostatnich lat w zatrudnianiu cudzoziemców ze Wschodu w wielkopolskim rolnictwie, na przykładzie powiatu kaliskiego. Niniejsze opracowanie ma na celu określenie, czy i jak pandemia koronawirusa wpłynęła na ich zatrudnianie w sektorze rolniczym w powiecie kaliskim.

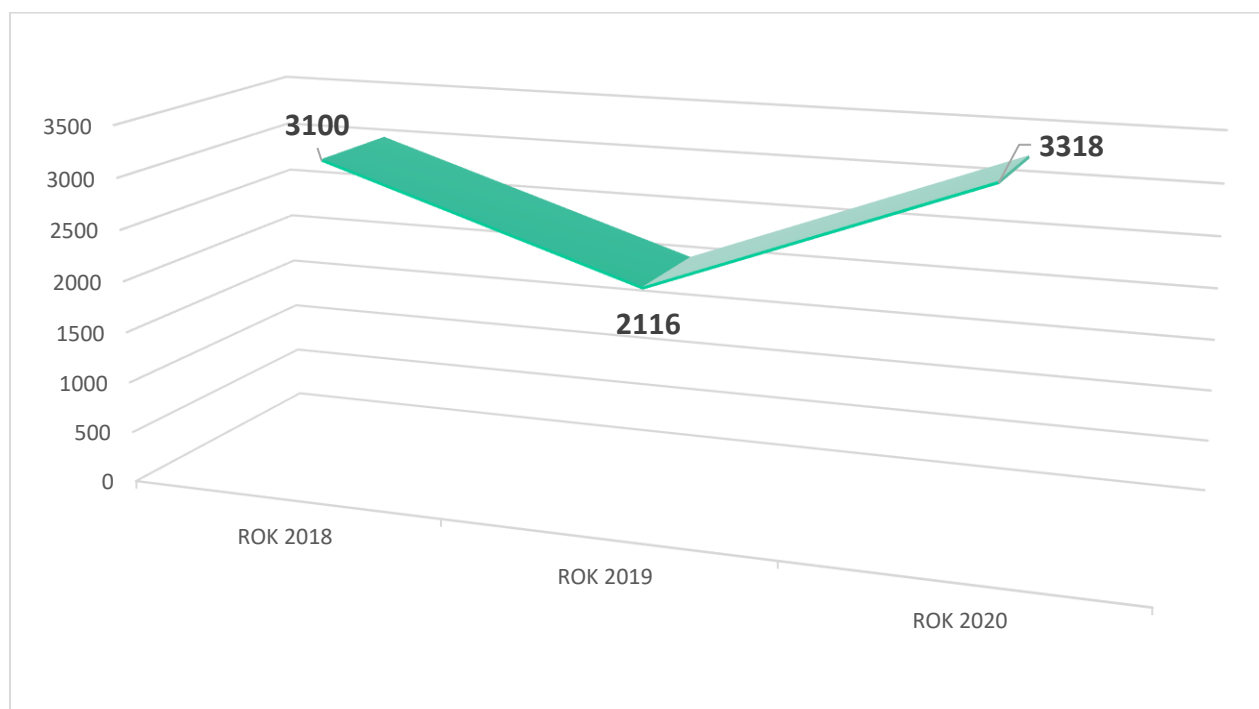
Żeby odpowiedzieć na to pytanie przeprowadzono kilka rozmów z losowo wybranymi pracodawcami z powiatu kaliskiego, zatrudniającymi cudzoziemców ze Wschodu. Ich opinie i uwagi przedstawione zostały w dalszej części tekstu.

SYTUACJA NA RYNKU PRACY W POWIECIE KALISKIM W LATACH 2018-2020

Z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu za lata 2018 – 2020 wyraźnie widać wzrost liczby składanych w PUP w Kaliszu wniosków o zatrudnienie cudzoziemców w ramach pracy sezonowej, tj. pracy wykonywanej przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka. Dla porównania: w roku 2018 złożono 3100 wniosków, w 2019 – 2116, a w 2020 – 3318 wniosków. Jak widać na poniższym wykresie w roku 2019 odnotowano spadek złożonych wniosków prawie o 32% w stosunku do roku 2018. Z kolei rok 2020 przyniósł wzrost liczby złożonych wniosków w stosunku do roku 2019 aż o prawie 57%! a w stosunku do 2018 był to wzrost o 7%.

WYKRES 1.

Liczby złożonych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową umożliwiającą zatrudnienie w powiecie kaliskim cudzoziemców w latach: 2018 – 2020.

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, stan na 30.04.2021 r.

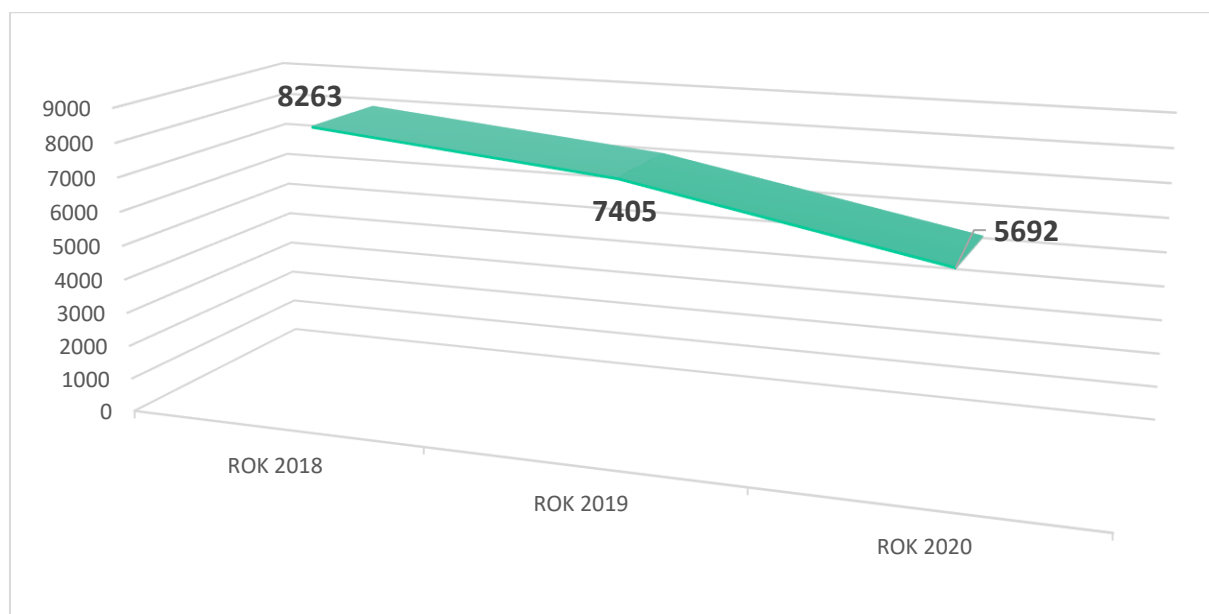
W tym miejscu należy wyjaśnić, że spadek liczby złożonych wniosków w 2019 roku wynikał w głównej mierze ze zmian wprowadzonych we wrześniu 2018 roku w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 roku w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności

(PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1845). Wtedy to z prac sezonowych wyłączona została działalność związana m.in. z uprawą pomidorów i ogórków w szklarniach ogrzewanych, co spowodowało widoczny spadek w liczbie składanych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową. Powiat kaliski od wielu lat jest zagłębiem produkcji warzyw, w tym pomidorów i ogórków, w warunkach szklarniowych.

Obywatele sześciu państw, tj.: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy, nadal mogą korzystać z oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w okresie do 6 miesięcy w ciągu 12 miesięcy. W tym przypadku sytuacja w powiecie kaliskim w latach 2018 - 2020 wygląda odmiennie w stosunku do opisanych wyżej zezwoleń na pracę sezonową. Dla porównania: w roku 2018 złożono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu 8263 oświadczenia, w 2019 – 7405, a w 2020 – 5692 oświadczenia. Jak widać na poniższym wykresie w roku 2020 odnotowano spadek złożonych oświadczeń o 23 % w stosunku do roku 2019 oraz o ponad 31% w stosunku do roku 2018.

WYKRES 2.

Liczby złożonych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w powiecie kaliskim w latach 2018-2020:

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, stan na 30.04.2021 r.

Tutaj również należy wyjaśnić, że spadek liczby złożonych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w powiecie kaliskim

w prezentowanych latach nie oznacza faktycznego spadku zatrudnienia cudzoziemców.

Jednym z dwóch głównych powodów spadku liczby złożonych oświadczeń jest fakt że, pracodawcy występują z wnioskiem do wojewody o wydanie zezwolenia na pracę, umożliwiającego zatrudnienie cudzoziemca na okres do 3 lat. Wniosek ten może być złożony do wojewody już po 3 miesiącach wykonywania przez cudzoziemca pracy. Istnieje też możliwość, by sam cudzoziemiec złożył wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt i pracę. Jeśli wniosek będzie kompletny, do momentu wydania decyzji, praca cudzoziemca będzie uznana za legalną. Co ważne, zezwolenie na pracę może zostać przedłużone, jeżeli pracodawca wystąpi z takim wnioskiem do wojewody, w terminie określonym w odrębnych przepisach. Cudzoziemcy coraz częściej uzyskują kartę pobytu w Polsce wydawaną przez wojewodę i nie muszą w kolejnych kilku latach zabiegać o oświadczenie.

TABELA 1.

Liczba wydanych zezwoleń na pracę dla cudzoziemców w Polsce, w tym w Wielkopolsce w latach 2018 – 2020:

OGÓŁEM WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA PRACĘ	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020
Polska w tym:	328 768	444 738	406 496
Wielkopolska, w tym:	36 464	49 069	50 330
Ukraina	29 122	40 471	39 941

Źródło: dane ze zbiorczych sprawozdań MRPIPS-04, stan na 14.06.2021 r.

Jak widać z danych wykazanych w powyższej tabeli udział procentowy Wielkopolski w zakresie wydanych w Polsce zezwoleń na pracę w 2018 roku wyniósł 11%, w 2019 roku – 11%, w 2020 roku – 12%. Należy zauważyć, że mimo spadku liczby wydanych w 2020 roku w Polsce zezwoleń na pracę w stosunku do roku 2019, to Wielkopolska odnotowała w 2020 roku kolejny ich wzrost.

Zezwolenia na pracę dla obywateli Ukrainy wydane w Wielkopolsce stanowiły zdecydowaną większość. W 2019 i 2020 roku utrzymywały się na podobnym poziomie, przy ich zdecydowanym wzroście w stosunku do roku 2018.

W latach 2018 – 2020 wśród cudzoziemców zatrudnionych w rolnictwie w Wielkopolsce, w tym w powiecie kaliskim zdecydowanie dominowali obywatele Ukrainy. Stanowili największą grupę legalnych imigrantów-cudzoziemców w Polsce. Imigracja z Ukrainy jest często traktowana jako potencjalnie najlepiej poddająca się

integracji ze społeczeństwem polskim, ze względu na bliskość geograficzną, językową i kulturową.

Kolejnym powodem spadku liczby złożonych oświadczeń w 2020 roku jest ułatwienie zatrudnienia cudzoziemców w warunkach trwającej pandemii, poprzez wprowadzenie nowych uregulowań prawnych związanych m.in. z możliwością dalszego zatrudniania cudzoziemców. Wprowadzone w tym zakresie przepisy umożliwiły legalne pozostanie w Polsce tym cudzoziemcom, którzy chcieli nadal realizować cel pobytu lub też nie mogli opuścić kraju w związku z pandemią. Dzięki Ustawie z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.) wprowadzono zmiany ułatwiające zatrudnianie cudzoziemców. Dotyczą one zarówno zatrudniania na podstawie oświadczenia o powierzeniu zatrudnienia i zezwolenia na pracę sezonową, które rejestrowane i wydawane są w imieniu starosty przez powiatowy urząd pracy oraz zezwoleń na pracę wydawanych przez wojewodę. Celem nowych zapisów była ochrona między innymi sektora rolniczego, który w dużej mierze opiera się na pracownikach zatrudnianych do prac krótkookresowych. Ustawa reguluje pracę cudzoziemców, przed i po ogłoszeniu stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii oraz bez względu na datę wydania zezwolenia na pracę sezonową bądź wpisania oświadczenia do ewidencji w powiatowym urzędzie pracy. Ważne jest aby ostatni dzień ich ważności przypadał w okresach stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

W Ustawie „covidowej” zapisano, że jeżeli w oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (wpisanemu do ewidencji oświadczeń) wskazany został okres pracy, którego koniec przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, cudzoziemiec może wykonywać pracę na rzecz podmiotu, który złożył oświadczenie, w okresie lub okresach nieobjętych oświadczeniem do upływu 30. dnia następującego po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Bardzo istotne jest to, że dodatkowego okresu zatrudnienia nie wlicza się do okresu wykonywania pracy.

W przypadku zezwoleń na pracę sezonową również automatycznie przedłużony jest okres ważności zezwolenia do upływu 30. dnia po odwołaniu ww. stanów. Dzięki takim zapisom pracodawca nie musi występować o przedłużenie lub wydanie nowego zezwolenia na pracę sezonową. Nie ma znaczenia również

kiedy zezwolenie zostało wydane. Warunkiem przedłużenia jest to, że okres jego ważności upłynął w trakcie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. W praktyce oznacza to że jeżeli oświadczenie o powierzeniu pracy lub zezwolenie na pracę sezonową było ważne minimum 1 dzień w okresie od 14 marca 2020 roku (od kiedy obowiązuje ustawa) można podjąć zatrudnienie w branży sezonowej bez konieczności starania się o nowy dokument legalizujący to zatrudnienie. Zapisy te w szczególny sposób ochroniły sektor rolniczy, w którym pracownicy sezonowi z zagranicy odgrywają ważną rolę.

TABELA 2.

Liczba złożonych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom w powiecie kaliskim w latach 2018 – 2020 według narodowości:

NARODOWOŚĆ	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020
Armenia	7	4	4
Białoruś	256	105	78
Gruzja	178	209	166
Mołdawia	535	707	329
Rosja	29	20	16
Ukraina	10326	8431	8387
Bangladesz	0	10	0
Filipiny	0	8	5
Gwinea	0	4	0
Kamerun	0	8	0
Nepal	32	15	0
Wietnam	0	0	25
Łącznie	11363	9521	9010

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, stan na 30.04.2021 r.

Spadek liczby oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi nie musi oznaczać, że jest to stały trend spowodowany spadkiem zainteresowania pracowników ze Wschodu podjęciem zatrudnienia w Polsce. Wynika to z faktu ogólnego spadku ruchu granicznego wywołanego pandemią, obostrzeniami i nowymi zasadami przekraczania granicy. Główny Urząd Statystyczny podał, że w IV kwartale 2020 r. odnotowano ogólnie mniejszy ruch graniczny cudzoziemców w stosunku do poprzedniego roku o 42,1 % (<https://stat.gov.pl>).

Kolejna analiza danych w latach 2018-2020 pokazuje, że wśród przyjeżdżających do pracy w powiecie kaliskim odnotowano wzrost zatrudnienia kobiet.

TABELA 3.

Liczyby wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom w powiecie kaliskim w latach 2018 – 2020 z podziałem na płeć:

	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020
Razem:	11363	9521	9010
w tym kobietom:	3895	4055	4378
w tym mężczyznom:	7468	5466	4632

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, stan na 30.04.2021 r.

W roku 2018 ponad 34% ogółu wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom w powiecie kaliskim dotyczyło zatrudnienia kobiet, a w kolejnych latach było to już odpowiednio prawie 43% i 49%. Ma to związek z charakterem prac głównie w ogrodnictwie, gdzie nie jest wymagana szczególna siła mięśni, ale wykorzystuje się cechy osobowościowe przeważające u kobiet, jak poczucie estetyki, porządek, troska o powierzone mienie np. przy pielęgnacji kwiatów, warzyw i owoców.

Ograniczenia wprowadzone w związku z pandemią sprawiły, że zmniejszyła się liczba pracujących w Polsce cudzoziemców w pierwszych miesiącach pandemii. Z raportu Głównego Urzędu Statystycznego o liczbie pracujących w Polsce obcokrajowców ubezpieczonych w ZUS, wynika, że przez dwa pierwsze miesiące stanu epidemii - w marcu i kwietniu - liczba pracujących i ubezpieczonych w ZUS obcokrajowców spadła o prawie 8 %. Wpływ na to miało zamknięcie granic w czasie stanu epidemii, przez co część obcokrajowców nie mogła wrócić do pracy w Polsce.

W kontekście spadku łącznej liczby złożonych w kolejnych latach wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom w powiecie kaliskim, w tym w rolnictwie, nasuwa się pytanie: czy z każdym rokiem spada zatrudnienie cudzoziemców i jaki wpływ ma na tą sytuację pandemia? Składa się na to kilka przyczyn.

Sektor rolniczy nadal jest sektorem, w którym płace są najniższe, a to one właśnie są wyznacznikiem zainteresowania podjęciem pracy w tej branży. Praca ta nie wymaga szczególnych umiejętności i uprawnień i w praktyce może ją wykonywać każda chętna osoba po krótkim przeszkoleniu.

W okresie pandemii wpływ na wielkość zatrudnienia cudzoziemców mają także przepisy dotyczące odbywania kwarantanny po przekroczeniu granicy oraz konieczność okazania negatywnego wyniku testu badającego obecność wirusa SARS-CoV-2.

ZMIANY W PRZEPISACH A OCZEKIWANIA ROLNIKÓW - PRACODAWCÓW

Pierwsze dwa miesiące pandemii i związane z nią obostrzenia i zakazy wprowadziły dużo chaosu. Już w marcu 2020 roku wprowadzono w Polsce pierwsze restrykcje. Spowodowały one w znacznym stopniu zamrożenie gospodarki. Również rolnicy dotkliwie to odczuli. Obawiali się o zbiór plonów, do którego głównie zatrudniali cudzoziemców. W związku z zamknięciem granic cudzoziemcy mieli duże trudności z wjazdem do Polski. Na początku pandemii osoby, które wjechały do kraju miały 24 godziny na przejazd do miejsca pracy, gdzie musiały odbyć 14-dniową kwarantannę, podczas której mogły pracować, ale miały zakaz opuszczania gospodarstwa. Ponadto jedna z pierwszych procedur opracowanych przez resort rolnictwa i Główny Inspektora Sanitarny zakładała, że każdy cudzoziemiec, który stawi się w gospodarstwie, w którym ma wykonywać pracę powinien zostać poddany testowi na obecność koronawirusa. Koszty wykonania testów obciążały pracodawców – rolników. Warto dodać, że w pierwszych miesiącach pandemii koszty wykonania testu wynosiły średnio ok. 530 zł.

Również kilku kaliskich przedsiębiorców – rolników podczas rozmowy podkreśliło, że stanowiło to dla nich duże obciążenie finansowe, szczególnie w przypadku, gdy niektórzy z nich w tym okresie zatrudniali kilku cudzoziemców. Dostrzegli jednocześnie duże ułatwienie, w momencie, gdy rząd podjął decyzję o sfinansowaniu testów cudzoziemcom – pracownikom sezonowym legalnie pracującym w gospodarstwach, zgłoszonym do ubezpieczeń w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS). Po zgłoszeniu do ubezpieczenia, KRUS przesyła listę zgłoszonych przez rolnika pracowników do wojewódzkiego Sanepidu, który z kolei

przesyła je do jednostek terenowych. Następnie placówki lokalne kierują zgłoszonych pracowników na testy na koszt KRUS.

Szczegółowe zasady zatrudniania pracowników sezonowych i zachowania warunków bezpieczeństwa epidemiologicznego zawarte zostały w „Wytycznych MRiRW i GIS dla producentów rolnych zatrudniających cudzoziemców przy pracach sezonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2”.

Pracodawcy na bieżąco mogą również aktualizować informacje na temat regulacji prawnych na stronach internetowych straży granicznej, MRiRW, KRUS, oraz Głównego Inspektoratu Sanitarnego:

<https://www.strazgraniczna.pl>,

<https://www.gov.pl/web/koronawirus/aktualne-zasady-i-ograniczenia>,

<https://www.krus.gov.pl>,

<https://www.gov.pl/web/gis>.

Kolejnym ułatwieniem i wsparciem dla przedsiębiorców i pracowników w pierwszych miesiącach pandemii było wprowadzenie przez rząd tarczy antykryzysowej. W jej skład wszedł pakiet ustaw mających na celu wsparcie polskiej gospodarki, przedsiębiorstw i osób zatrudnionych podczas trwania pandemii. Swym zasięgiem objęła ona również polskie rolnictwo. Przedsiębiorcy – rolnikowi udostępniono mechanizmy wsparcia polegające m.in. na:

- zwolnieniu ze składek emerytalno-rentowych na KRUS na okres 3 miesięcy,
- zapewnieniu zasiłku chorobowego dla rolników i ich rodzin,
- zapewnieniu zasiłku opiekuńczego dla rolników samodzielnie opiekujących się dzieckiem,
- przedłużeniu ważności orzeczeń wydanych przez KRUS,
- możliwości skorzystania z ułatwień w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW),
- możliwości skorzystania z funduszy promocji produktów rolno-spożywczych.

Kaliscy rolnicy, z którymi przeprowadzono rozmowy wypowiedzieli się, że najczęściej skorzystali ze wsparcia polegającego na zwolnieniu ze składek emerytalno-rentowych na KRUS w okresie kwiecień – czerwiec 2020 roku, część z nich potwierdziło, że skorzystało z pomocy w formie zasiłków chorobowych i opiekuńczych.

W związku ze zmienną sytuacją stanu epidemii zależną od liczby zachorowań, przeprowadzonych szczepień oraz obostrzeń, przepisy podlegają bieżącej

modyfikacji. Zmienność obowiązujących norm przekłada się na podejmowanie decyzji przez pracodawców o zatrudnianiu obywateli innych krajów. Zmiany w przepisach dezorientują zarówno pracodawców i obcokrajowców, którzy nie są pewni czy postępują zgodnie z aktualnie obowiązującym stanem prawnym. Na takie właśnie utrudnienia skarżą się pracodawcy z powiatu kaliskiego, których poproszono o opinię „na gorąco” nt. zatrudniania cudzoziemców w ich firmach w czasie pandemii.

Pracodawcy z sektora rolniczego pozytywnie oceniają przepisy zawarte w ustawie z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Zdecydowanie ułatwiły one utrzymanie ciągłości zatrudnienia i przejście przez pierwszy trudny okres pandemii. Pracodawcy nadal chcą zatrudniać cudzoziemców, bo pomimo specjalnych wymagań związanych z ich zatrudnianiem (kwarantanna, testy, przepisy sanitarne), przy braku polskich pracowników, cudzoziemcy dają nadzieję na realizację założonych celów gospodarczych. Kilka rozmów z pracodawcami potwierdza, że poziom zatrudnienia nie zmienił się, większość z nich zatrudnia te same osoby, które po niepewnym okresie związanym z epidemią powróciły. Obawiają się raczej, że zabraknie im siły roboczej jeżeli inne branże będą oferowały atrakcyjniejsze warunki zatrudnienia. Mają świadomość, że pensje w rolnictwie utrzymują się na minimalnym poziomie, jednak wykluczają możliwość zaoferowania wyższego wynagrodzenia w najbliższym czasie. Dalej pozytywnie oceniają cudzoziemców ze Wschodu jako dobrych pracowników, z których większość ma dużą motywację i chęć do pracy.

ZMIANY W DOBRYM KIERUNKU

W celu zapewnienia stałego dopływu pracowników z zagranicy rozporządzenia Rady Ministrów regulują zasady przekraczania granicy Polski. Są one aktualizowane do bieżącej sytuacji pandemicznej i zróżnicowane dla obywateli krajów strefy Schengen i spoza niej. Szczegółowo określają ograniczenia, nakazy i zakazy w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Określają warunki przekraczania granicy z Polską, które musi spełnić cudzoziemiec.

Pandemia spowodowała podejmowanie kolejnych ułatwień w zatrudnianiu cudzoziemców, które także mają objąć branżę rolniczą. Planowana jest np. pełna elektronizacja procedur związanych z uzyskaniem zezwolenia na pracę, również sezonową, ograniczenie formalności, skrócenie czasu na uzyskanie zezwolenia

i zwiększenie roli urzędów pracy w zatrudnianiu cudzoziemców zarówno na prace sezonowe jak i na podstawie oświadczenia o powierzeniu zatrudnienia. Elektroniczny system legalizacji zatrudniania cudzoziemców miałby zapewnić stały dostęp do informacji o zatrudnianych cudzoziemcach oraz ułatwić eliminowanie nadużyć.

PODSUMOWANIE

Mimo kryzysu wywołanego pandemią i ciągłej niepewności co do jej rokowań, pracodawcy z branży rolniczej nadal zainteresowani są zatrudnianiem cudzoziemców. Rynek pracy wciąż zmaga się z deficytem pracowników przy tzw. pracach prostych. Mimo pandemii nastąpiło pewne unormowanie na rynku pracy pod kątem zatrudniania pracowników ze Wschodu. Polska pozostaje nadal atrakcyjnym krajem emigracji zarobkowej głównie dla pracowników z Ukrainy.

Wychodząc naprzeciw potrzebom pracodawców wprowadzono procedury w zakresie przedłużenia zatrudniania obcokrajowców w okresie pandemii i zagrożenia epidemicznego, zapewniając tym samym stabilność personelu i ciągłość w funkcjonowaniu gospodarstw rolnych.

Reasumując, można stwierdzić, że pandemia nie wpłynęła w znaczący sposób na zmniejszenie zatrudnienia cudzoziemców ze Wschodu w powiecie kaliskim w 2020 r. Najtrudniejsze były pierwsze dwa miesiące, w kolejnych sytuacja ustabilizowała się.

Na obecnym etapie nie można jednoznacznie ocenić wpływu pandemii na poziom zatrudnienia cudzoziemców w rolnictwie w powiecie kaliskim. Całościowa analiza skutków pandemii będzie możliwa dopiero po ogłoszeniu jej zakończenia.